

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. В.ПОРИКА
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОТИЕРОЗІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ»

галузь знань	19 Архітектура та будівництво
спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
кваліфікація	фаховий молодший бакалавр з геодезії та землеустрою
відділення	«Агрономія та землевпорядкування»

2025-2026 навчальний рік

Програма навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Протиерозійна організація території» для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій кваліфікації фаховий молодший бакалавр з геодезії та землеустрою. - Бобринець: ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ», 2026. - 17 с.

Укладач: Карашук О.Г. - викладач землевпорядних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії».

Програму схвалено на засіданні циклової комісії спеціальності G18 Геодезія та землеустрій

Протокол від 22.01.2026 № 4

Голова циклової комісії

Ірина ПРОКОПЕНКО

Схвалено методичною радою ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ»

Протокол від 26.01.2026 № 5

Голова методичної ради

Тетяна БОНДАРЕВСЬКА

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОТИЕРОЗІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ»	5
3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	6
4. СФОРМОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОТИЕРОЗІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ»	7
6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
7.1. Лекції	9
7.2. Практичні заняття	10
7.3. Самостійна робота	11
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2025-2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Протиерозійна організація території» (ВК13) для денної форми навчання відведено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т .ч. аудиторних – 46 годин (лекції – 26, практичні заняття – 20), самостійна робота студентів – 44 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів відповідних ECTS – 3	Галузь знань 19 Архітектура та будівництво	Вибіркова	
Кількість розділів – 2	Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій	Рік підготовки: 4-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр 8-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 години.	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції 26 годин	
		Практичні 20 годин	
		Самостійна робота 44 години	
		Вид контролю: диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОТИЕРОЗІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ»

Метою викладання навчальної дисципліни «Протиерозійна організація території» є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань і набуття практичних навичок з протиерозійної організації території.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є набуття студентами знань та умінь з обґрунтування а також проєктування протиерозійних заходів, що забезпечують раціональне використання сільськогосподарських земель.

Як результат вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- наукові основи землеустрою в умовах розвиненої ерозії ґрунтів;
- основні принципи і способи захисту ґрунтів від ерозії;
- комплекс протиерозійних заходів;
- вимоги до проєктування сівозмін в господарствах з розвинутою ерозією ґрунтів;
- вимоги до проєктування полів і робочих ділянок в умовах складного рельєфу;
- основи агроландшафтної організації території;
- екологічне обґрунтування протиерозійної організації території;

На підставі отриманих знань студенти повинні **уміти:**

- проєктувати полезахисні, водорегулювальні, протиерозійні лісові насадження на території землекористування;
- складати план агровиробничих груп ґрунтів та рельєфу, еродованості технологічних груп земель;
- розподіляти земельний фонд за інтенсивністю використання;
- проєктувати угіддя та сівозміни за придатністю ґрунтів;
- просторово розміщувати поля і робочі ділянки в умовах складного рельєфу;
- проєктувати комплекс протиерозійних заходів на основі агроландшафтної організації території;
- визначати земельні масиви, які підлягають консервації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Протиерозійна організація території» (ВК13) базується на вивченні наступних дисциплін: вступ до спеціальності, ґрунтознавство з основами сільськогосподарського виробництва, геодезія, земельний кадастр, земельне право, земельний кодекс України.

4. СФОРМОВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Сформовані компетентності

Символ компетентностей	Сформовані компетентності
<i>Спеціальні компетентності</i>	
СК5	Здатність оптимізувати використання земельних угідь та здійснювати еколого-економічне обґрунтування сівозмін на основі контурно-меліоративної організації території, виконувати роботи з територіального землеустрою.
СК10	Здатність аналізувати склад, властивості, походження, розвиток, географічне поширення різних видів ґрунтів, та, на основі отриманих даних, розробляти способи їх охорони, моніторингу, раціонального використання в сучасному сільськогосподарському виробництві.

Результати навчання

Символ результатів навчання	Результати навчання з дисципліни
РН8	Демонструвати вміння виготовляти основні види документації із землеустрою згідно технічного завдання та затверджених вимог, застосовувати відомі методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою з метою забезпечення раціонального використання земельних ресурсів.
РН20	Робити висновки щодо раціонального використання різних типів ґрунтів для цілей с/г виробництва, формування сівозмін, захисту земель від ерозії та деградації, їх охорони і моніторингу та впливу осушуваних і зрошуваних меліорацій на поліпшення земель.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОТИЕРОЗІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ»

Загальний обсяг навчального часу, відведеного на вивчення дисципліни складає 90 годин, у тому числі – 26 годин лекцій, 20 годин практичних занять, 44 години - самостійна робота студентів.

Програму дисципліни поділено на два розділи.

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КОМПЛЕКС ПРОТИЕРОЗІЙНИХ ЗАХОДІВ

Тема 1.1. Загальне поняття про ерозію ґрунтів

Тема 1.2. Комплекс протиерозійних заходів і його здійснення в системі землекористування

Тема 1.3. Організаційно-господарські та агроеліоративні заходи

Тема 1.4. Лісомеліоративні та гідротехнічні протиерозійні заходи

РОЗДІЛ 2. ПРОТИЕРОЗІЙНА КОНТУРНО-МЕЛІОРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ

Тема 2.1. Особливості контурно-меліоративної організації території сільськогосподарських землекористувань

Тема 2.2. Організація угідь і сівозмін в умовах ерозії ґрунтів

Тема 2.3. Протиерозійне впорядкування території ріллі, кормових угідь і багаторічних насаджень

Тема 2.4. Класифікація ландшафтів для цілей типології земель

Тема 2.5. Агроландшафтна організація території сільськогосподарських підприємств.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви розділів і тем	Кількість годин			
		Всього	у тому числі		
			Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
	Вступ	4	2	-	2
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КОМПЛЕКС ПРОТИЕРОЗІЙНИХ ЗАХОДІВ					
1.1.	Загальне поняття про ерозію ґрунтів	6	2	-	4
1.2.	Комплекс протиерозійних заходів і його здійснення в системі землекористування	6	2	-	4
1.3.	Організаційно-господарські та агро меліоративні протиерозійні заходи	4	-	-	4
1.4.	Лісомеліоративні та гідротехнічні протиерозійні заходи	8	2	-	6
Всього за розділ 1		28	8	-	20
РОЗДІЛ 2. ПРОТИЕРОЗІЙНА КОНТУРНО-МЕЛІОРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ					
2.1.	Особливості контурно-меліоративної організації території сільськогосподарських землекористувань	16	2	6	8
2.2.	Організація угідь і сівозмін в умовах ерозії ґрунтів	14	2	4	8
2.3.	Протиерозійне впорядкування території ріллі, кормових угідь і багаторічних насаджень	14	2	4	8
2.4.	Класифікація ландшафтів для цілей типології земель	10	2	2	6
2.5.	Агроландшафтна організація території сільськогосподарських землекористувань	8	2	2	4
Всього за розділ 2		62	10	18	34
Разом годин з навчальної дисципліни		90	18	18	54

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. ЛЕКЦІЇ

№ п/п	Тема і зміст лекції	К-ть годин
1	2	3
1	<p>Вступ. Предмет, завдання і значення навчальної дисципліни «Противерозійна організація території». Завдання раціонального використання й охорони земель в умовах ерозії ґрунтів. Загальнодержавні та регіональні програми використання і охорони земель. Завдання і значення противерозійної організації території сільськогосподарських підприємств.</p>	2
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КОМПЛЕКС ПРОТИЕРОЗІЙНИХ ЗАХОДІВ		6
2	<p>1.1. Загальне поняття про ерозію ґрунтів Закономірності розвитку ерозійних процесів. Збитки, що завдає ерозія ґрунтів. Суть, форми прояву і види ерозії ґрунтів. Формування і характеристика гідрографічної мережі.</p>	2
3	<p>1.2. Комплекс противерозійних заходів і його здійснення в системі землекористування Контурно-меліоративна організація території. Комплекс противерозійних заходів. Ґрунтозахисна здатність сільськогосподарських культур.</p>	2
4	<p>1.4. Лісомеліоративні та гідротехнічні противерозійні заходи Лісомеліоративні противерозійні заходи, їх характеристика. Види та системи насаджень для боротьби з водною та вітровою ерозією ґрунтів. Добір деревних та чагарникових порід, типи їх змішування та розміщення.</p>	2
Розділ 2. ПРОТИЕРОЗІЙНА КОНТУРНО-МЕЛІОРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ		10
5	<p>2.1. Особливості контурно-меліоративної організації території сільськогосподарських землекористувань Контурно-меліоративна організація території, її суть. Принципи противерозійної організації території. Проекти внутрішньогосподарського землеустрою Підготовчі роботи в землеустрої в умовах розвиненої ерозії ґрунтів.</p>	2

1	2	3
6	а. Організація угідь і сівозмін в умовах ерозії ґрунтів Організація угідь і сівозмін. Розробка заходів щодо поліпшення угідь. Обґрунтування проєкту організації угідь і сівозмін.	2
7	б. Протиерозійне впорядкування території ріллі, кормових угідь і багаторічних насаджень Впорядкування території сівозмін. Проєктування полів сівозмін в умовах складного і різноякісного рельєфу. Методика контурного проєктування меж полів.	2
8	с. Класифікація ландшафтів для цілей типології земель Методологічні питання формування агроландшафтів під час землеустрою. Основні положення аналізу ландшафтів. Значення і послідовність еколого-ландшафтної організації території.	2
9	д. Агроландшафтна організація території сільськогосподарських землекористувань Поняття та виділення елементарних ландшафтно-екологічних територіальних одиниць (ЕЛЕТО). Порядок виділення еколого-ландшафтних мікрозон.	2
	Всього	18

7.2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ п/п	Тема і зміст заняття	К-ть годин
1	2	3
	РОЗДІЛ 2. ПРОТИЕРОЗІЙНА КОНТУРНО-МЕЛІОРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ	18
	2.1. Особливості контурно-меліоративної організації території сільськогосподарських землекористувань	6
1	Визначення ерозійних фондів за рельєфом та агровиробничими групами ґрунтів.	2
2	Оцінка придатності земель за еколого-технологічними групами	2
3	Планування заходів зі збереження ґрунтів: залуження та консервація.	2

1	2	3
	2.2. Організація угідь і сівозмін в умовах ерозії ґрунтів	4
4	Проектування елементів територіальної організації угідь на основі рельєфу та стану ґрунтів.	2
5	Планування угідь і сівозмін для сталого використання нееродованих, ерозійно небезпечних та еродованих земель.	2
	2.3. Протиерозійне впорядкування території ріллі, кормових угідь і багаторічних насаджень	4
6	Проектування полів сівозмін, захисних лісових смуг і протиерозійних гідротехнічних споруд в умовах складного рельєфу і розвиненої ерозії.	2
7	Розробка плану протиерозійної організації території сільськогосподарських землекористувань.	2
	2.4. Класифікація ландшафтів для цілей типології земель	2
8	Вивчення ландшафтних карт: урочища та їх системи.	2
	2.5. Агроландшафтна організація території сільськогосподарських підприємств	2
9	Аналіз природних компонентів території та проектування біоцентрично-сітьової структури агроландшафтів. Семестрова контрольна робота.	2
	Всього	18

7.3. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Тема і зміст	К-ть годин
1	2	3
1	Вступ. Природно-сільськогосподарське (ерозійне) районування земельного фонду. Здійснення районування (зонування) земель.	2
	РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО КОМПЛЕКС ПРОТИЕРОЗІЙНИХ ЗАХОДІВ	18
	1.1. Загальне поняття про ерозію ґрунтів	4
2	Формування і класифікація сучасного рельєфу. Класифікація ґрунтів за еродованістю, закономірності їх поширення. Фактори, що визначають розвиток ерозійних процесів.	2
3	Причини виникнення і розвитку осередків ерозії. Землевпорядні вишукування на території господарства. Аналіз причин і оцінювання факторів ерозії ґрунтів.	2

1	2	3
	1.2. Комплекс протиерозійних заходів і його здійснення в системі землекористування	4
4	Обґрунтування і оцінка ефективності комплексу протиерозійних заходів. Оцінка ерозійної небезпеки території господарства.	2
5	Вимоги до проєктування сівозміни у землекористуваннях з розвиненою ерозією ґрунтів.	2
6	1.3. Організаційно-господарські та агроеліоративні заходи. Склад та характеристика протиерозійних заходів.	4
	1.4. Лісомеліоративні та гідротехнічні протиерозійні заходи.	6
7	Закріплення і заліснення пісків. Площа пісків та їх розміщення в Україні . Господарське значення пісків та піщаних земель Закріплення пісків травами. Механічне закріплення рухомих пісків. Заліснення пісків.	2
8	Захисні лісові насадження в гірських районах. Розвиток ерозії на гірських територіях. Неприятливі фактори гірських територій. Види селевих потоків. Причини виникнення селевих потоків. Заходи, спрямовані проти селевих потоків.	2
9	Гідротехнічні протиерозійні заходи. Види гідротехнічних споруд та ґрунтозахисних лісонасаджень для запобігання водній ерозії.	2
РОЗДІЛ 2. ПРОТИЕРОЗІЙНА КОНТУРНО-МЕЛІОРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ТЕРИТОРІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ		36
	2.1. Особливості контурно-меліоративної організації території сільськогосподарських землекористувань	8
10	Стале землекористування. Еколого-економічне спрямування територіального планування сільськогосподарського землекористування.	4
11	Ґрунтозахисне землеробство на основі контурно-меліоративної організації території. Еколого-технологічні групи (ЕТГ) ґрунтів.	2
12	Визначення ерозійних фондів за рельєфом та агровиробничими групами ґрунтів.	2

1	2	3
	2.2. Організація угідь і сівозмін в умовах ерозії ґрунтів	8
13	Проектування та розміщення сівозмін у районах ерозії ґрунтів. Рекомендації щодо раціонального використання земель.	2
14	Проектування на планах угідь із рубежем першого порядку, сівозмін та робочих ділянок на не еродованих, ерозійно-небезпечних і еродованих землях.	4
15	Проектування елементів територіальної організації угідь на основі рельєфу та стану ґрунтів.	2
	2.3. Протиерозійне впорядкування території ріллі, кормових угідь і багаторічних насаджень	8
16	Контурно-меліоративна організація території. Суть контурної організації території.	2
17	Протиерозійне впорядкування території кормових угідь та багаторічних насаджень.	4
18	Розробка плану протиерозійної організації території сільськогосподарських землекористувань.	2
	2.4. Класифікація ландшафтів для цілей типології земель	6
19	Покомпонентний облік ландшафтних особливостей під час розробки проєктів землеустрою.	2
20	Типізація ландшафтів за ступенем антропогенного впливу	2
21	Агроландшафтні системи (АЛС) та вимоги проектування. Поняття природно-господарські територіальні системи (ПГТС) та ландшафтно-територіальна структура.	2
	2.5. Агроландшафтна організація території сільськогосподарських підприємств	4
22	Особливості внутрігосподарської організації території сільськогосподарських підприємств на еколого-ландшафтній основі. Формування елементів біоцентрично-мережевої структури природних угідь Організація системи сівозмін на принципах динамічності.	4
	Всього	54

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни «Протиерозійна організація території» в освітньому процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, самостійне виконання практичних завдань.

Під час лекційного курсу застосовуються мультимедійні презентації у програмі PowerPoint, Microsoft Office, роздатковий матеріал, малюнки і табличний матеріал, дискусійні обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань. На заняттях студенти, використовуючи теоретичний матеріал, приймають рішення щодо застосування проєктного рішення з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов та проводять відповідні математичні розрахунки. та проєктні роботи. Також використовується виконання індивідуальних та групових завдань.

Завданнями самостійної роботи студентів є підготовка і виконання поточних навчальних практичних завдань під керівництвом викладача, а також самостійне вивчення окремих тем дисципліни.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

У процесі вивчення дисципліни «Протиерозійна організація території» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль (індивідуальне, фронтальне опитування, тестування);
- підсумковий контроль (семестрова контрольна робота);
- диференційований залік.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення.

Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за:

- певним розділом (темою) робочої програми дисципліни;
- практичними заняттями;
- самостійною роботою.

Мета підсумкового контролю – комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни за семестр.

Семестровий контроль проводиться у формі тестових контрольних робіт та включає перевірку виконання самостійної роботи студентів.

Підсумковий контроль передбачає складання диференційованого заліку.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти включає оцінювання під час поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль охоплює оцінювання наступних результатів:

- відповіді (виступи) на аудиторних заняттях;
- результати виконання практичних робіт;
- результати виконання та захисту завдань самостійної роботи здобувача;
- у разі змішаної (дистанційної) форми навчання – відповіді під час занять у дистанційному режимі (на форумах, у чатах, через Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype тощо).

Результат поточного контролю навчальної діяльності здобувачів визначається як середнє арифметичне значення за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль:

Залік (диференційований залік) – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання результатів навчання на основі результатів поточного контролю та написання семестрової контрольної роботи.

Для змішаної (дистанційної) форми навчання залік є формою підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Він проводиться онлайн із використанням платформ (програмного забезпечення) для проведення відеоконференцій (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype тощо).

Кількість отриманих балів за кожен вид навчальних робіт у межах різних форм поточного контролю виставляється здобувачам освіти у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний і підсумковий контроль успішності здобувачів освіти здійснюється за національною чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») відповідно до рівня сформованості знань, умінь і професійних компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирибальною шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують здобувачі освіти, які виявили всебічні, систематичні і глибокі знання навчального матеріалу, вміння вільно виконувати будь – які завдання, передбачені програмою, ознайомлені з основною і додатковою літературою, що рекомендована програмою.
«Добре»	Отримують здобувачі освіти, які засвідчили систематичний характер знань навчально - програмового матеріалу, успішно виконують передбачені програмою завдання, засвоїли основну літературу, рекомендовану програмою.
«Задовільно»	Отримують здобувачі освіти, які виявили знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання, які справляються з виконанням завдань, передбачених програмою, ознайомлені з основною літературою, рекомендованою програмою, але допустили помилки у відповіді на екзамені.
«Незадовільно»	Отримують здобувачі освіти, які виявили прогалини у знаннях, припустилися принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань, неспроможні продовжувати навчання в коледжі.

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

Слайдові презентації у програмі Microsoft Office, PowerPoint.

Інформаційні схеми, малюнки, таблиці.

Нормативно-технічна документація.

Програмне забезпечення AutoCAD.

Технічні засоби:

1. Ноутбук.
2. Геодезичні прилади і обладнання
3. Мультимедіапроектори в навчальних аудиторіях.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
2. Перович Л. М., Сай В. М. (за ред. Л. М. Перовича). Теоретичні засади землеустрою. – Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2025. – 412 с.
3. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
4. Третяк А. М., Другак В. М., Гунько Л. А., Гетманьчик І. П. Землевпорядне проектування: організація території сільськогосподарських підприємств методом еколого-ландшафтного землеустрою. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 236 с.
5. Мартин А.Г. Природно-сільськогосподарське районування України : монографія / А.Г. Мартин, С.О. Осипчук, О.М. Чумаченко. – Київ : ЦП «Компринт», 2019. – 328 с.

Додаткова література:

1. Мисик Г.А. Основи меліорації і ландшафтознавства : навч. посіб. / Г.А. Мисик, Б.Б. Куліковський. – Немішаєве : НМЦ, 2020. – 68 с.
2. Організація сільськогосподарського використання земель на ландшафтно-екологічній основі / за заг. ред. П.Г. Казьміра. – Львів : ЛНАУ, 2019. – 254 с.
3. Панас Р.М. Раціональне використання та охорона земель : навч. посіб. / Р.М. Панас. – Львів : Новий Світ-2000, 2018. – 352 с.